UUTISET

Luomutuotteiden valikoima on pieni tai olematon isoissa tuoteryhmissä kuten liha ja lihavalmisteet, makeiset ja pakasteet. **TOIMINNANJOHTAJA MARJA-RIITTA KOTTILA, PRO LUOMU**

Luomun myynti kasvoi neljänneksen

Maito on luomutuotteista suosituin. Kaupan mukaan lähes viidennes luomun kokonaismyynnistä tulee nestemäisistä maitotuotteista.

Suomessa myytiin viime vuonna luomutuotteita 202 miljoonalla eurolla, mikä oli 24 prosenttia enemmän kuin edellisvuonna.

Pro Luomu ry:n tekemä arvio perustuu kaupparyhmiltä viime vuoden myyntiluvuista kerättyihin tietoihin.

Luomun myynti kasvoi selvästi ripeämmin kuin ruuan kokonaismyynti. Päivittäistavarakaupan keskimääräinen kasvu oli viime vuonna 5,3 prosenttia.

Luomun markkinaosuus nousi toissa vuoden 1,3 prosentista 1,6 prosenttiin. Kysyntä on vahvinta pääkaupunkiseudulla, missä luomun markkinaosuus oli 2,5 prosentin luokkaa.

Pro Luomun toiminnanjohtaja **Marja-Riitta Kottila** on tyytyväinen lukuihin. Hän toteaa, että tällä vauhdilla saavutetaan alan kasvutavoite eli luomun myynnin nostaminen 330 miljoonaan euroon vuoteen 2015 mennessä.

”Kuluttajat valitsevat luomua puhtauden, eläinten ja ympäristön hyvinvoinnin sekä läpinäkyvän tuotantoketjun takia. Uskon, että ne ovat tänä vuonna vähintään yhtä tärkeitä asioita kuin viime vuonna”, Kottila pohtii.

Maito on ostetuin luomutuote

Suomen ostetuin yksittäinen luomutuote on luomumaito. Kaupan mukaan lähes viidennes luomun kokonaismyynnistä tulee nestemäisistä maitotuotteista.

Hedelmien ja vihannesten osuus luomumyynnistä on samaa luokkaa, noin 19 prosenttia. Tuoreita leipomotuotteita on luomumyynnistä lähes 10 prosenttia.

Hiutaleet luomuisin tuote

Nielsen kuluttajapaneelin keräämien tietojen mukaan luomun markkinaosuus on muutamissa tuoteryhmissä selvästi suurempi kuin luomun kokonaismarkkinaosuus, 1,6 prosenttia.

Luomuhiutaleiden markkinaosuus omassa tuoteryhmässään on yli 10 prosenttia, luomuruokaöljyn lähes saman verran ja luomukananmunien runsaat 8 prosenttia. Ruisleivistä noin 5 prosenttia on luomua.

Luomutuotteiden markkinaosuutta vähentää edelleen valikoiman niukkuus, Kottila sanoo.

”Luomutuotteiden valikoima on pieni tai olematon isoissa tuoteryhmissä kuten liha ja lihavalmisteet, makeiset ja pakasteet”, hän muistuttaa.

Pro Luomu on luomualan yhteistyöjärjestö. Siinä on noin 40 jäsentä, jotka edustavat ruokaketjun toimijoita tuottajista kauppaan ja ammattikeittiöihin.

SATU LEHTONEN

Eurooppa ja Pohjois-Amerikka syövät maailman luomuruuan

Luomun myynti on kasvanut maailmalla koko tämän vuosituhannen ajan.

Tuoreimmat tiedot ovat Organic Monitorin vuodelta 2011 keräämiä. Luomun maailmanmarkkinat olivat silloin lähes 63 miljardin dollarin eli noin 47–48 miljardin euron suuruiset. Edellisvuodesta myynti oli kasvanut reilut kuusi prosenttia.

Vuoteen 2000 verrattuna maailmalaajuiset luomumarkkinat ovat kasvaneet 3,5-kertaisiksi. Viime vuosina kasvuvauhti on hidastunut jonkin verran talouden alamäen myötä.

Luomun suurimmat markkina-alueet ovat Pohjois-Amerikka ja Eurooppa. Ne kattavat yhdessä noin 96 prosenttia luomun kokonaismarkkinoista maailmassa. Luomutuotanto sen sijaan on jakautunut tasaisemmin eri mantereille.

Euroopassa luomua ostetaan eniten Saksassa, jonka osuus koko maanosan luomumyynnistä on noin 30 prosenttia.

Muita vahvoja luomukulutusmaita Euroopassa ovat Ranska, Iso-Britannia ja Italia.

Suurin markkinaosuus luomulla on kuitenkin Tanskassa, yli seitsemän prosenttia maan kaikesta ruoka- ja juomamyynnistä.

SATU LEHTONEN

Rainbow-luomumaito käy kaupaksi

Viime syksynä S-ryhmän markkinoille tuoma saksalainen Rainbow-luomumaito on käynyt kaupaksi suunnitelmien mukaisesti, S-ryhmän päivittäistavarakaupan valikoimajohtaja **Ilkka Alarotu** kertoo.

”Rainbow-luomumaito on pieni, tietylle asiakasryhmälle suunnattu tuote. Kokonaismyynnissä sen osuus on vähäinen.”

Alarotu sanoo, ettei vastaavaa tuotetta saa suomalaisilta valmistajilta. Rainbow-luomumaito säilyy 21 vuorokautta.

Kysyntää luomumaitotuotteille ja -lihalle olisi paljon enemmän kuin nyt valmistajat tarjoavat.

”Luomumaitojalosteita on saatu valikoimiin vain pari jogurttia ja juustoa. Hyvä parannus valikoimaan on pyynnöstämme tehty Valion puolentoista litran luomumaito”, Alarotu sanoo.

TUURE KIVIRANTA

Verkkokeskustelut edistäneet lämpöpumppujen yleistymistä

Kansalaisten aktiivisuus internetin keskustelupalstoilla on edistänyt lämpöpumppujen räjähdysmäistä yleistymistä.

Vuonna 2004 pientaloissa oli lämpöpumppuja noin 50 000, nyt niitä on jo noin 540 000.

”Lämpöpumpuista ei odotettu mullistavaa ratkaisua Suomen oloihin, mutta toisin kävi. Kansalaisten keksinnöt ovat edistäneet pumppujen käytettävyyttä. Monista uuden teknologian lastentaudeista on päästy eroon käyttäjien vinkkien avulla”, Aalto-yliopiston taiteiden ja suunnittelun korkeakoulun professori **Sampsa Hyysalo** kehuu.

Hyysalon mukaan keskustelupalstoilta leviävällä vertaistuella ja kokemusten jakamisella on suuri merkitys teknologian kotouttamisessa.

Lämpöpumppujen leviämistä on tuettu hyvin vähän, mutta nyt niiden energiansäästö on 2–3 terawattituntia. Se vastaa noin puolta Loviisan ydinvoimalan kakkosreaktorin vuosituotannosta.

Nykyisin joka toiseen uuteen omakotitaloon asennetaan maalämpöpumppu.

KARI SALONEN

Sähkökäyttöinen ilmalämpöpumppu vähentää pientalon lämmityskustannuksia. Käytettävyyttä parantavat vinkit leviävät verkossa.

Pulkka pumpun alla kerää veden

Viimeisen viiden vuoden aikana Suomesta on löytynyt yli 200 kansalaisten tekemää keksintöä tai parannusta uusiutuvan energian laitteistoihin.

Tutkijat laskivat, että verkkokeskustelut ilma- ja maalämpöpumpuista poikivat yhteensä 113 käyttöönotettua keksintöä ja pellettikeskustelut 87 keksintöä.

Yksinkertaisimmillaan keksintö voi olla ilmalämpöpumpun alle asetettava pulkka, joka kerää pumpun alle kertyvän kondenssiveden. Tai puuverhoilu, joka kätkee ruman pumpun esteettisen puutalon seinään sopivaksi.

”Pienetkin keksinnöt lisäävät käytettävyyttä ja pumppujen yleistymistä.”

Moni keksintö liittyy itse lämmitysjärjestelmään, laitteiden etävalvontaan tai pumpun ulkomuotoon.

Pellettikeskustelussa on kehitetty muun muassa polttojärjestelmiä ja mittaustekniikkaa.

”Suomalaiset eivät suinkaan ole laiskoja sohvaperunoita, joille energian täytyy olla vaivatonta ja sen tuotannon keskitettyä. Kansalaisilta löytyy paljon kekseliäisyyttä ja osaamista”, Hyysalo toteaa.

SUVI NIEMI

Innovatiivisia keskustelupalstoja:
www.lampopumput.info
www.maalampofoorumi.fi
www.pellettikeskustelu.net

Himas-kantelu oikeuskanslerille

Oikeuskanslerinvirasto käsittelee kaikki kantelut, jotka liittyvät filosofi **Pekka Himaselta** tilattuun tutkimukseen.

Kanteluita on tullut useita oikeuskanslerinvirastoon ja eduskunnan oikeusasiamiehelle. Ainakin osa koskee sitä, onko selvityksen hankkimisessa noudatettu hankintalainsäädäntöä.

Valtioneuvoston kanslia tilasi noin 700 000 euron tulevaisuusselvityksen ilman kilpailutusta. Pääministeri **Jyrki Katainen** (kok.) on aiemmin sanonut, että tilaus valmisteltiin lainmukaisesti, eikä sitä tarvinnut kilpailuttaa.

MT–STT

KOMMENTTI

Kuka valvoo?

Oikeuskanslerin tehtävä on valvoa valtioneuvoston ja presidentin toimien laillisuutta. Siihen tehtävään hänet on nimittänyt – presidentti valtioneuvoston esityksestä.

Sen perusteella voisi kuvitella, että oikeuskansleri on nimittäjiensä lakimies, jonka tehtävä on estää näiden virheet. Nyt hän on heidän tuomarinsa.

Yleensä epäilty ei saa nimetä asiansa tuomaria. Muodollisesti ei ole nimennyt nytkään, koska nimitys on edellisen hallituksen ajalta.

Valtiosäännön mukaan valtioneuvostoa valvoo eduskunta. Parlamentarismin mukaista olisi, että valtioneuvoston tekoja jälkikäteen selvittäisi eduskunnan eikä hallituksen esityksestä valittu tuomari.

HEIKKI VUORELA

Arla Ingman nostaa maidon tuottajahintaa

Arla Ingman ilmoitti eilen nostavansa maidon tuottajahintaa puolellatoista sentillä maaliskuun alusta lukien.

Korotuksen jälkeen tuottajille maksetaan 43,10 senttiä maitolitralta.

Toimitusjohtaja **Reijo Kiskolan** mukaan korotuksen tavoitteena on turvata suomalaisen maidontuotannon jatkuvuus ja varmistaa kotimaisen maitoraaka-aineen saatavuus.

Yhtiö käyttää maitotuotteiden jalostukseen vuosittain noin 280 miljoonaa litraa maitoa.

Siitä noin 20 prosenttia se ostaa Valiolta.

Arla Ingmanilla on yhdessä yhteistyömeijereidensä kanssa noin 700 maidontuottajaa.

Arla Ingmanin yhteistyöryhmään kuuluvat tytäryhtiömeijerit Halkivahan Meijeri, Ranuan Meijeri, Kiteen Meijeri sekä itsenäiset osuuskunnat ja meijerit Hämeenlinnan Osuusmeijeri, Porlammin Osuusmeijeri, Laaksojen Maitokunta, Limingan Osuusmeijeri, Paavolan Osuusmeijeri, Kaustisen Osuusmeijeri ja Ruhan Meijeri.

Arla Ingmanin liikevaihto vuodelta 2012 oli 343 miljoonaa euroa.

SATU LEHTONEN